ses. ses. i. n cessabant. vl requieuit ab ope et non
opibz. i. n eget opibz suis. et eadem negatiue. vl
requieuit ab opibz in se ipso. i. ab opm mutabilita
te eis inmutabilis apparuit. Illa stabil manens dat
cuncta moueri. qd aut ds ab oi ope qd patrarat in
uenit ee op qd n fecerat a quo n quieuit. Tria enim o
pa fecerat. creauit. disposuit. ornauit. Et tn o
pus ppagationis n desinit opari. Quntu faciet et
peraget se. continens ministrabit vl tuc pcipue q
esset. et bndixit diei vii. i. sctificauit eum. i. sem
et celebrem ee uoluit. Sempt. ab aliqbz natoibz
an legem ds sabbm fuisse celebratum. huius ob
seruantia in lege sctificatone et dixit ibi. Merito
ut die sabbi scifices. Post operatone vii dier epilog.

XIII

(H)ec sunt genatones celi et tre. Qua h determinat
opa vi dierum. Vnde ibi. Cognouit ada uxore
sua. Alii ibi. Hic e lib gnatonis ade. primus aut
qd e dubium litte insistant. qr catone maris et fe
mine simul dixat. q tn simul fca n fuit. ut expli
cet qd sub breuitate pcluserat. repetit et dete
liqs. Genatones enim hoc nom pacipi actiue.
i. opatones di. vl passiue. i. generata. Nec e pte
riius qd ait. fecit de uirgultum an qm oriret in tra
et hba pusqm gminaret. e supi dixit uirgultu
qm cito fcm stati adultu et hns fructu et hba or
tam et fente sem. ad qd di. opatons diuine duos
fuisse mos. ut dein e. matiale et cintialem.
fecit g ea matiali pusqm orirent et gminaret
cintiali. vl alit qd innuit seqns littera. e sic di. ne
num pluerat s tram. fecit eqd illa tuc pfca
et cintiali pqm orirent. et gminaret ut n faci
unt. e n paulati bnficio roris infusi. et labore
hoiu adhibito ad ortu et maturitate puenint.
Tuc fons irrigabat tram ut nilus egyptu. De cre

XIIII

(F)ormauit ds hoiem atone aie pthoplasti.
de limo tre. Hic po uocat dm dum qr te
po ppe hunt seruum. p recapitulatone de utrius scz
hois formatone diffusius agit. ad carne enim
spectat qd di. For. ho. de li. t. ad aiam. et inspi
rauit et c. q si dicat. corp fecit de tra. aiam de ni
chilo. Alia translato ht in
sufflauit. vl sufflauit
qd n e ingruum de do. ut
qda putauerunt. e fauces
et spm n hat. di. enim
spirauit. i. spm fecit. si
uisi insufflauit. i. flatu
i. aiam fecit. Vn in ysa
ia. Omem flatu ego feci.
Quod aut di in faciem, tan
qm pte digniore qi sen
sum sola capace notauit.
eandem qz aiam spiraclm
uite uocat. qr p ea spi
rat ho et uiuit et pdicat

Vicissim p partes
diuisas sicut creditur
iordanis ante subm
sione tota irrigasse
pentapoli. Vicissi. s. de
quibzda fontibz dicit
aug. nutu qdam uicissi
tudine tota irrigau
regione. ne si simil to
ta tram de fonte irri
gata dicemus. diluuium
fuisse dicamus. vl qr legit
ibi fons et n inu. multi
tudinem innuit. ut ibi
uenit locusta.

Capitl de viro q due scz pret hois et de utrqz agit.

Sp synodochen a pte totu intellr. totu enim hoiem creauit. s faciem.

aiam uiuente in se. i. in ppetuitate uite. n mota
bile ut aiam pecudis. Hunc locum n sane intellexit
plato. dicens dm aiam creasse. s angelos corp for
masse. ibi dii deoz quoz opifex pat qz ego. qd aute
qda asseruerunt aiam de diuina essentia fcam. stare
n potest. qr nllo m ea posset peccare. Alii distingunt
inter spiraclm uite et spm scm. qm et hoi te datum
ee asserunt. [illegible] qm di. Hoc nc os ex
ossibz meis. Alii alit distingunt spiraclm uiuam
tes qnda spm corporeum in corpe aial. q et quinqz
sensus opat in eo. q et paulati extinguit in eo. et
dum morit aial in aliq pte corpis adh sentit spe
ille. e in alia extinctus sit. Factus e aut ho in uirili
tate. mortal et immortalis. i. potens mori. et potens
n mori. et corpori formato aia pus infusa. Sz qr
itum in ipo corpe dum infundi creata vl extra
creata sit. et datum sit ei naturaliter uelle incorpa
ri quocumqe circa illa fcm sit de p creatis di. qd in
ipis corpibz dum infunduntur creantur. In enim
pyreo e anglis. Vn in ps. Dne pbasti me. Sic
creat fuit pmus ho e anglis scdm aiam. vl [illegible] au
ft imnocens ut angli. De padiso et lignis ei.

(P)lantauerat aut dns ds padisum uoluptatis
a pncipio. qi qreret aliqs. remansit ho in loco
n fcs e. In agro. s. damasceno. Hb. i. bi g cuisla
tus e. In padisu qm ds tcia die plantauerat. i. pla
tis aptauerat padysum. hbis. s. arboribz. a pncipio
s. creatonis. s. e apparuit arida et gminare tra
fecit. vl a pncipio. i. a pma pte orbis. Vn alia
translatio ht padysum in eden ad oriente. Eden
ebraice. latine delicie. g idem e padisum uolup
tatis qd padysum in eden. i. in deliciis. s; a pnci
pio idem e qd ad oriente. Est. n. locus amenissimus. lo
go tre et maris tractu a nra habitabili secretus.
et usqz adeo edit. ut usqz ad lunare globum ptingat.
Vn et diluuium aque illuc n puenit. Est enim padysus
celum empyreum. et di spualis qr regio spuum e. Dr et
spualis padysus uita bona vl eca. Pduxit ds de
humo diuisa ligna in padyso qbz delectaret ho
uidendo. et sustentaret edendo. Pduxit qd. i. in altum
pcul duxit. vl pduxit. i. pro hoie ppe eduxit. In me
dio quoqz tamqm digniuis posuit lignum uite. et li
gnum sciencie boni et mali. Dcm e aut lignum uite ab
effectu. quem hunt naturalit. ut comestum sepius
ppetua soliditate hoiem firmaret. ita ut nl
la infirmitate vl senio. vl anxietate in deterius
vl in occasum laberet. lignu n sciencie boni et mali
dcm e ex eo qd secutum e ex eius comestione. pus. n.
nesciebat ho qd eet malum. qr nd expt. bonu dici
m sanitate et firmitate. Malu n egritudine et i
becillitate. q nd senserat. Cognouerat quidem ea
p scientia. qr ex uno ctrior cognoscit reliquum.
s n p experientia. Vt medic dum sanus e nouit mor
bu. s; e egrotat magis noscit. qr nouit et sentit. Si
c de puero de pt delicate nutrito di. qr nescit

quid sit malum. Immo non novit quantum sit bonum vel malum, donec in obedientia, quod per comestionem novit quantum boni erat obedientie. Plato tamen putans hoc posse convenire arboribus, ideo utrumque hic de homine demum estimavit, qui vivit et est sentiens bonum et malum. In medium vero positum tradidit, quia homo est qui medius inter creaturas supra se positas et sensibilia sub se posita. Discretam vero illius hominis fuisse creationem a creationibus hominum reliquorum dixit. Nulla duo addita vite et scientie boni et mali. Sic enim in Samia figura prius est tenuis et integer, et post in summo bivium. Sic vero homo in primis etatibus quasi tantum vivit, non utens viribus ad intelligentiam datis. Sed cum venerit ad annos discretionis, tunc discernit inter bonum et malum. Tunc esse putatur ei opera bona vel mala. Sed non ita factum est in Adam. Immo est vita data et ei scientia boni et mali. Quasi dicat: factus est homo corporeus, subditus deo, prepositus aliis creaturis, et simul vixit et scivit bonum et malum.

De quatuor fluminibus paradysi

Et fons vel fluvius egrediebatur ad irrigandum paradysum, id est ligna paradysi. Fons potest intelligi vel abyssus, id est matrix omnium aquarum, vel pro fontes ponitur fons per prolempsim. Irrigare positum est pro ministrare humorem. Dicitur enim terra circa eum humectari a fluviis per tractiones, id est per venas subterraneas, vel per meatus XIIII stadiis aut XVI. Et fons dividitur in IIII flumina. Unum dictus est Phison, qui a Gangaro rege Indie dictus est Ganges, et interpretatur Phison secundum Ysidorum caterva, quia X flumina recipit, vel mutatio, quia mutatur a facie quam habet in paradyso; mutatur enim secundum diversa loca tribus modis: in colore, quia alibi clarus, alibi obscurus, alibi turbidus; in quantitate, quia alibi pressus, alibi diffusus; in sensu, quia alibi calidus, alibi frigidus. Hic circuit terram Evilath, id est Indiam. Terra habet aureas harenas. Alius dicitur Gyon, qui et Nilus, et sonat hyatus terre vel terreus, quia turbidus est. Hic circuit Ethyopiam. Alii duo propriis nominibus vocantur Tygris et Eufrates. Tigris animal est velocissimum, et ideo fluvius ille a sui velocitate equivocatur. Hic vadit contra Assyrios. Dicit Iosephus quod Tygris dicitur Diglat, quod sonat acutum vel angustum. Eufrates frugifer vel fructuosus. De quo per quas regiones transiret quasi notum tacuit, ut Moyses, quia est in Chaldea, unde venerat Abraham. Hec IIII, ut diximus, flumina ab eodem fonte manant et separantur, et iterum quedam eorum in terra se commiscent, et iterum separantur. Sepe etiam absorbentur a terra, et locis iterum in pluribus emergunt. Unde est quod de ortu eorum varia leguntur. Dicitur enim Ganges nasci in locis Caucasi montis, Nilus non procul ab Athlante, Tygris et Eufrates ab Armenia.

De preceptione et prohibitione edulii.

Tulit ergo deus hominem de loco formationis sue in paradysum ut operaretur ibi, non tamen laborando ex necessitate, sed delectando et recreando, et sic deus custodiret hominem illum; scilicet vel utrumque refertur ad hominem, ut scilicet homo custodiret paradysum et operaretur, ut dictum est. Quidam codices non habent illum, et tunc est sensus: et custodiret, id est consideraret homo opus suum, ut quod faceret in terra per agriculturam, observaret in se per disciplinam, ut sic terra sibi, sic ipse obtemperans servaret suo creatori. Precepit quoque ei dicens etc. Ut homo sciret se esse sub domino, preceptum accepit a domino. Omnis autem iussio est in duobus: in preceptione et prohibitione, et ideo utroque usus est dominus. Precepit ex omni ligno paradysi comedere. Prohibuit: de ligno scientie boni et mali ne comedas. Et datum est viro, ut per eum ad mulierem transiret, vel forte preoccupatio est, quia facta muliere utrique simul datum est. Subditur autem pena si comederet: In quocumque die comederis morte morieris, morte scilicet anime, et necessitatem mortis habebis. Unde alia translatio habet: mortalis eris. LXX pluraliter posuit: in quocumque die comederitis morte moriemini. Ideo creditur a quibusdam utrique dictum esse, et hic preoccupatum. Facta est autem hec iussio per aliquam creaturam subiectam, sicut nobis per prophetas et angelos.

De impositione nominum animantium et formatione mulieris. XVIII

Dixit quoque deus: Non est bonum hominem esse solum. Faciamus ei adiutorium ad procreandos liberos, quod sit simile illi. Talia de similibus nascuntur. Sed ne videretur Ade superflua mulieris formatio, putanti sibi in animantibus esse similem, ideo adduxit deus omnia animantia ad Adam terre et aeris. In quibusdam intelligenda sunt et aquatica, aperte totum vel universa sunt terre, quia est de aquis condite ad terre habitationem se vel potius pisces. Prius ab omnibus sunt cogniti et nominati, quod patet, quia equivocantur animalibus terre, quia similes habitu deprehensi sunt. Fecit autem ut omnia simul eo nutu venirent quo omnia creavit, vel forte factum est per angelos. Adduxit autem propter duo: ut imponeret eis homo nomina, et quia sciret eum sibi preesse, et sciret Adam nullum simile sibi ex eis. Et imposuit eis nomina lingua hebrea, que sola fuit ab initio, quod inde perpendimus quod nomina que leguntur usque ad divisionem linguarum hebrea sunt. Et non invento simili sibi, immisit deus soporem in Adam, non somnum sed extasim, in qua creditur superne interfuisse curie. Unde et evigilans prophetavit de coniunctione Christi et ecclesie, et diluvio futuro, et de iudicio per ignem; ibidem cognovit, et liberis suis postea indicavit. ¶ De diversis translationibus semel dicimus. Ante incarnationem domini annis ccxli, temporibus Ptolomei Philadelphi, LXX interpretes floruerunt. (vel ccc lxi) Post ascensionem domini CXXIIII Aquila primus interpres ex hebreo in grecum floruit, Adriano regnante. Deinde post annos LIIII, Commodo regnante, Theodotion. Deinde post annos XXX sub Severo Symachus. Deinde post annos VIII quinta editio Iherosolimis est inventa, que quia auctor eius ignoratur vulgata dicitur. Deinde post annos XVIII sub Alexandro Origenes correxit LXX cum asterico et obelo. Postea sine his transtulit. Hi omnes de hebreo in grecum transtulerunt. Sed autem de greco in latinum plures. In primitiva ecclesia scioli utriusque lingue

sciens. unde et chaym pene subiacet. sibi non debe
ri maiorem penam predixit hec mulieribus suis sic.
Quia occidi uirum in uulnus meum. et adolescentem
in liuorem meum. Septuplum dabitur ultio de caym.
de lamech uero. septuagies septies. Lamech uir
sagittarius diu uiuendo oculorum caligine incur
rit. et adolescentem ducem habuit. dum exerceret uenati
onem pro delectatione tantum et usu pellium. quia non erat
usus carnium ante diluuium. casu interfecit cay
in inter fruteta estimans feram. quem quia ad indici
um iuuenis dirigens sagittam interfecit. iratus
illi et arcu uerberauit eum ad mortem. Occidit ergo
chaym in uulnere adolescentem in liuore uulneris.
Vel utrumque occidit in uulnus et liuorem suum. id est in dam
pnationem suam. et ideo cum peccatum chaym punitum
esset septuplum ut diximus. suum punitum est septua
gies septies. id est lxx. anime et vii. egresse de lamech
in diluuio perierunt. Vel hoc nomine maioritatem | sue
pene notat. Hebreus ita. Mulieres sepe ma
le tractabant eum. unde ipse sepe iratus dicebat
eis se pati hoc pro duplici homicidio. quod de
gerat. tamen terrebat eas subdendo penas. q. d. cur
uultis me interficere. grauius punietur qui me inter
ficiet quam qui chaym. De seth et eius generatione.
XXI
Cognouit quoque adam uxorem suam que peperit
filium et uocauit eum seth. Dicit strabus post
mortem abel nouisse adam non ulterius se uxorem cogni
turum. sed deo iubente pactum fregit uoti. ut dei
filius de eo nasceretur. Tamen iosephus dicit. quod abel ex
tincto et chaym effugato de procreatione liberorum cogitabat.
et uehementer eum generationis amor angebat. hac
propagationis cognitione potuit uocare strabus
preceptum domini. qui iusserat. Crescite et cetera. Sed et seth
natus est filius. quem uocauit enos quod sonat homo. iste iure
quasi rationalis et fortis. cepit inuocare nomen domini. for
te inuenit uerba deprecatoria. ¶ Legitur adam ha
ad inuocandum dominum. sed plerique he | buisse xxx filios
breorum arbitrantur quod ymaginem | et totidem natas preter
ad honorem dei excogitauit et | chaim et abel.
erexit. ut forte ad excitandam pigritiam memo
rie dei dominum effigiauit. ut nunc fit. Epylogus in se
XXII
Hic est liber ris repetitiuus hystorie.
generationis ade. Repetit de generatione
ade ut integrum ordinem genealogiarum
prosequatur. Sed quidam incipiunt primam etate | abadan.
tatem. alii a seth. quibus consentit methodius. et ideo
dicit quod ab abel iusto nullus natus est. et generatio chaim
tota periit in diluuio. Vixit autem adam. cxxx. an
nis. et genuit seth ad ymaginem et similitudinem su
am. id est ipsum ad ymaginem dei. Reliqui ad ymaginem dei
eius. quod fere idem est uel potius mortalis mortales. Vnique
ls terrenus tales terrenu. forte moyses. c. annos
luctus ade pretermisit. quia ut diximus. lxx. et metho
dius et iosephus. ccxxx. annorum eum fuisse scribunt. cum
genuit seth. Iste genuit enos. qui cainan. qui ma
laleel. qui iared. qui enoc. qui matusale. qui lamech.
qui noe. Sicut ergo in generatione chaim vii. pessim
fuit lamech: ita in generatione seth. vii. fuit o
ptimus enoch. transtulit illum deus in paradysum
uoluptatis. ad tempus. ut in fine temporum cum
helya conuertet corda patrum in filios. Iudei tamen eam
dam translationis huius potius attribuunt septe
na[illegible]rio quam sanctitati eius. quia plures legitur
sanctiores eo. quorum nullus translatus est. Initium
autem deum omnia sub septenario disposuisse.
quod est dicere eum vii. celos creasse. et cuique suum nomi
dant. et vii. terras quas dauid. fundamenta montium | ux
uocat. De annis matusale diuerse sunt opiniones.
secundum computationem lxx. xiiii. annos post diluuium. sed
non legitur fuisse in archa. non translatus ut enoc. Quidam
dicunt quod mortuus fuit ante diluuium. vii. annis. | Iero. asserit quod eodem anno in quo fuit diluuium
quod est diligens computatio etiam annorum secundum genesim
manifestat. tamen omnes in numero annorum uite
eius conueniunt. quia uixit annis. dcccc. lx. ix. Cum
porro noe fuit. x. ab adam | ¶ Enoch quasdam litteras
in quo prima etas terminata est id | inuenit et quosdam libros
ta quod et ipse mea fuit. huius | scripsit. sub quo adam
etatis annos. lxx. ponitur | creditur mortuus.
duo milia et cc. lxiiii. Ieronimus non plene duo milia. Methodius duo milia.
Ipse tamen per ciliades secula disponit. non apponit annos
si supersunt. et ideo nichil certum de numero annorum tra
didit. De causa diluuii. noe XXIIII
Noe uero cum quingentorum esset annorum. sem. cha.
et iaphet genuit. Moyses dicturus de di
luuio premisit causam eius dicens. Cum cepissent ho
mines multiplicari super terram. uiderunt fi
lii dei. id est filii seth religiosi filias hominum. id est de
stirpe chaym. et uicti concupiscentia acceperunt
eas uxores. et nati sunt inde gigantes. Tempus
quo qui hoc factum fuit. utrum sub noe uel ante. uel
multum. uel parum ante non determinat. Iosephus autem dicit
quod usque ad vii. generationem boni permanserunt filii
seth. post ad mala egressi sunt recedentes a sol
lempnitatibus patrius. et ob hoc deum sibi fecerunt irrita
uerunt. ul [illegible] forte ad excitandam pigritiam
memorie dei dominum effigiauit. ut nunc fit. Nam mul
ti angeli dei mulieribus coeuntes iniuriosos
filios genuerunt. qui propter confidentiam fortitudinis
a grecis gygantes dei sunt. Methodius causam di
luuii hominum scilicet peccata diffusius exequitur dicens. quod quin
gentesimo anno prime ciliadis. id est post primam ciliadem filii ca
ym abutebantur uxoribus fratrum suorum nimiis forni
cationibus. Sexcentesimo anno mulieres in uesa
niam uerse. supergresse uiris insultabant. Mortuo
adam seth separauit cognationem suam a cognatione
chaym que redierat ad natale solum. Nam pater u
niuersis prohibuerat ne admiscerentur. et habitauit
seth in cordan. in quodam monte proximo paradyso
Chaym autem habitauit in campo ubi fratrem occi
derat. Vngentesimo anno secunde ciliadis exarse

[illegible] filii seth
cupierunt filias chaym [illegible] sunt gygantes.
et incepta [illegible] de [illegible] fuit diluvium.
sic ordinat methodius. potuit [illegible] ut incubi
demones genuerint gygantes [illegible] magnitudine
corporum sic dictos. age quod etiam [illegible] immanitati
corporum respondebat immanitas [illegible]. post
diluvium tamen nati sunt gygantes [illegible] in ebron
thanis civitate egypti. a quibus [illegible] thanes
dicti sunt. de quorum stirpe fuit enachim. cuius
filii habitaverunt in ebron. de quibus ortus est golias
[illegible]. videns quoque deus peccatis hominum dixit. penitet
me fecisse hominem. quia faciam quod solet facere homo
[illegible] operis sui. delet enim quod fecerat. et est sensus
delebo hominem quem feceram. Non enim permanebit
spiritus meus in homine in eternum. quia caro est. quia non puniam
eum eternaliter ut diabolum. quia fragilis est. sed hic reddam
quod meretur. et tamen priusquam disperdam eum penitudinis tempus
sibi volunt. erunt quoque dies illius ad penitendum. c. xx. an-
norum. Non enim intelligendum est de spiritu hominis. sed de di-
vina indignatione. hoc est iste terminus humane vite post
diluvium. cum post diluvium inveniatur homo amplius
vixisse. et dixit dominus hoc an annos. xx. quam inciperet
archa fieri. ut dicit jeronimus. quidam legunt c. annos. vel se-
cundum strabum eo anno dictum. quo cepit archa fieri. sed qui
in malicia perseveraverunt an post centum viginti. scilicet cen-
tesimo anno deleti sunt. Tamen Josephus ait. hoc termi-
num vite hominum statutum. Quod autem dicitur deus tactus dolo-
re intrinsecus cordis. forte nichil aliud est quam quod
homines latebat quantitas divine offense. vel antro-
paspatos est. De archa.

Noe in generationibus suis perfectus. qui non illius
perfectionis que in patria. sed secundum modum gene-
rationis sue tunc. Et dixit deus ad noe. Finis u-
niverse carnis venit coram me. preter eos qui sunt in
archa salvandi. disperdam eos cum terra. id est cum fertilita-
te terre. Tradunt enim vigore terre. et fertilitate
longe inferiore esse post diluvium quam ante. unde esus
carnium homini concessus est. cum antea fructibus terre vesce-
rentur. De dispositione arche.

Fecit noe iuxta preceptum domini archam de li-
gnis levigatis. et politis vel quadratis. alia lit-
tera. vel bituminatis longitudine. ccc. cubitorum
latitudine. et decies maior altitudine. Est autem
longitudo a planta ad verticem. latitudo a centro lateris ad
centrum. altitudo a dorso ad ventrem. quam mensuram
de corpore Christi dictum esse volunt. quia sicut legitur in
ysidoro et humani corporis [illegible] ostendit in
quo Christus apparuit. Fuit quoque archa in fu-

Quod dicitur archa fuisse. xxx.
cubitos in altum in corpore eius
intelligendum a fundo usque
ad tabulatum impossibile est cum
optima eius non plus ascendisse.
et tigna. xxx. cubitorum tanta
operire longitudinem et lati-
tudinem. Quod agricolelo
cum est dominus ut faceret. scilicet navem.
instar archonij. id est ad contendenti.
vel forte ab arcendo quia undique
celanda.

[illegible] quadrata. sed in summo [illegible] angustior ab
angulis in altum ascendens donec in cubito sum-
mitas eius perficeretur. bitumine intus et extra linita quod est
gluten ferventissimum quo ligna lita non solvun-
tur. aliqui. non materia varia bituminata sine men-
struo solvi potest. In lacubus iudee supernatans col-
ligitur in syria. limus est aria estuans. Fecit in ea ce-
nacula et tristega. id est distinctiones decem a [illegible] qua-
lia tamen [illegible] dicebicamerata. habuit. v. camerarum. ut
dicunt quidam pro sententiam dicere ibi fuisse bicamerata.
una cameram erat stercoraria. altera apoteca-
ria et super hanc mansionem erant alia tricamerata.
la tales camere erant. una iumentorum. alia mitium a-
nimalium. media hominum. et avium. et habuit ho-
stium ubi camerata et tricamerata iungebantur. alii
non has. v. cameras in altitudine sola disponunt.
Inferiorem quam et sentinam stercorariam dicentes. secundam
superiorem apotecariam. Tertiam mitium animalium et ser-
pentium. et ubi hec iunguntur ostium ponunt. Quarta mitium
et supremam hominum et avium. Josephus tamen dicit archa
. iiii. cameras habuisse. forte vel stercoraria vel sentinam
non includens. Fecit in ea noe fenestram quam hebrei
cristallinam fuisse tradunt. que in hebreo vocatur [illegible]
anum. a scinacho dilucidum. Rabanus dicit cubitos
fuisse geometricos. alioquin tanta capere non valeret.
continet enim cubitus geometricus. vi. minores vel. ix. pedes. [illegible]
cubitus pedem et dimidium habet. De ingressu in archa.

Perfecta quoque archa dixit dominus ad noe. Ingre-
dieris in archam tu et filii tui uxor tua. et
uxores filiorum tuorum. In his octo reservatum
est seminarium huma-
ni generis. et seorsum viros
et deorsum mulieres nominavit [illegible]
[illegible] ac si [illegible]
plexibus mulierum [illegible]
usu carnis. bina indicens in archam a [illegible]
te. id est masculum et feminam. de immundis enim a-
nimalibus fuerunt ibi tamen duo secundum genus suum. de mundis
non. vij. Inmunda non vocat ea moyses secundum sui
temporis quod scilicet lex inmunda vocat ut terre dea fit immun-
da. quia naturaliter tunc esui hominum non erant ap-
ta. Ideo dixit naturaliter. quia nulla adhuc ad edendum erant
concessa. Tolles quoque tecum ex omnibus que mandi possunt. et
sit tam tibi quam illis in cibum. Si queritur utrum et de a-
nimantibus minutis introducta sunt adhuc in
nivium. dicit augustinus. quod que non generantur ex coitu non fuit
necesse esse in archa. que scilicet de pulvere ut pulices.
vel de humoribus vel corruptionibus nascuntur.
Que autem tamen generata introducta sunt. sicut et ea
dem. sed genus suum ut in genere suo. Quoque et si sine trans-
gressione mandati. ibi aliqua fuerunt. que necessaria
alendorum eorum que vescuntur carnibus coegisset inclu-
di. dicit augustinus posse esse preter carnes. alimenta com-
munia. magis est que carnibus vescuntur sicut et casta

Noe cum filiis ingreditur archam. Uxor noe puarphara.
Uxor sem parsia. uxor
cham. cataflua. uxor
japhet. fluua.

tunc ut altitudine a fundo ad tabulatum xxx. secundum modum humani corporis quod est in tricupitum septies maior est latitudine

1572

[illegible] Generosi [illegible] Gothardi [illegible]